

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
नृत्यकला पारंगत (एम.ए) भरतनाट्यम्

परीक्षा : जून - २०२५

द्वितीय सत्र

विषय : नाट्यशास्त्र आणि संगीत रत्नाकर (24 E MAB-212)

दिनांक: ३/०६/२०२५	गुण: १००	वेळ: स. १०.०० ते १.००
सूचना: १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.		
प्र.१. नाट्यशास्त्र व संगीत रत्नाकरातील शिरोभेद, पादभेद, स्थानकभेद, हस्तकरण स्पष्ट करा.		(२०)
प्र.२. टीपा लिहा: अनुकरण व अनुकीर्तन		(२०)
प्र.३. लोकधर्मी, नाट्यधर्मी, वृत्ती व प्रवृत्ती यांविषयी माहिती लिहा.		(२०)
प्र.४. नाट्यशास्त्रातील आहार्य अभिनयाची माहिती सांगून त्याचा भरतनाट्यम् नृत्याशी असलेला संबंध स्पष्ट करा.		(२०)
प्र.५. रुपक म्हणजे काय ते सांगून कोणत्याही पाच रुपकांविषयी उदहरणांसहित माहिती लिहा.		(२०)
प्र.६. संगीत रत्नाकरातील लास्यांग स्पष्ट करा.		(२०)

English Translation

Natyashastra and Sangeet Ratnakar (24 E MAB-212)

Instructions: 1) Attempt any five questions from the following.

2) All Questions carry equal marks.

- Q.1** Write the details of Shirobheda, Padabheda, Sthanakabheda and Hastakarana from Natyashastra and Sangeet Ratnakar. (20)
- Q.2** Short notes: Anukarana and Anukirtana (20)
- Q.3** Write about Lokadharmi, Natyadharmi, Vrutti and Pravrutti. (20)
- Q.4** Explain the Aharya Abhinaya in Natyashastra and its relevance to Bharatanatyam. (20)
- Q.5** Write about Rupaka and explain any five Rupakas with examples. (20)
- Q.6** Explain Lasyanga in Sangeet Ratnakar. (20)